

سفیران محترم،

ما، زنان شانزده ولایت افغانستان، با آگاهی از خطرات موجود، تصمیم گرفتیم تا صدای خود را از درون کشور برآوریم تا واقعیت تلخ ممنوعیت های اخیر علیه زنان را بازگو کنیم. منع اشتغال زنان در سازمان ملل متحد، که نخستین بار در اپریل ۲۰۲۳ اجرا شد و سپس توسط وزارت دفاع حکومت طالبان در ماه های اخیر تشدید گردید، تأثیر عمیق و ویرانگر بر سرنوشت و آینده ما داشته است.^۱

از چهار سال بدیسنو، زنان و دختران افغانستان در معرض سیل مداوم دستورالعمل ها - اغلب شفاهی و متناقض - قرار داشته اند که با هدفی جز حذف تدریجی ما از عرصه های اجتماعی طراحی شده است. ممنوعیت اشتغال زنان افغان در سازمان ملل، گام دیگر پروژه گسترده سرکوب سیستماتیک و خشونت جنسیتی طالبان محسوب میشود. پیامدهای این تصمیم فراتر از کارکنان زن در سازمان ملل است: این محدودیت، دسترسی زنان به خدمات حیاتی را تضعیف کرده و حضور ما را در جامعه بطور فزاینده محدود میسازد.

در سراسر ولایات، کارمندان زن افغان در مراکز درمانی تحت حمایت سازمان ملل، نقش حیاتی در تضمین زایمان ایمن، خدمات صحتی باروری و درمان اساسی ایفا مینمایند - خدماتی که بسیاری از زنان به دلیل محدودیت های طالبان، عملاً امکان دریافت آن از کارمندان مرد را ندارند. با حذف کارمندان زن، زنان ناگزیر به تعویق یا انصراف از دریافت مراقبت های صحتی شوند. برخی از آنها قبل از رسیدن به بیمارستان جان میبازند، زیرا نمیتوانند الزامات تحمیلی جدید در پوشش یا نیاز به محرم را برآورده سازند. این مرگ های دردناک و فاجعه بار، کاملاً قابل پیشگیری هستند.

کارمندان زن تنها پل اعتماد و اطمینان هستند که دسترسی امن زنان و دختران را تضمین میکنند. بدون آنها، زنان نمیتوانند برای دریافت کمک ثبت نام نمایند، خشونت را گزارش دهند یا در فرآیند های اجتماعی مشارکت کنند. کمک رسانی از طریق مردها یا مقامات محلی عملاً زنان را از دریافت کمک محروم مینمایند و خطرات انحراف را افزایش میدهد.

جناب عالی،

زنان افغانستان اعتماد خود به سازمان ملل برای دفاع از حقوق شان را از دست میدهند. زمانی که ممنوعیت علیه زنان اعمال شد، ما انتظار یک واکنش متحد و قاطعانه را از جانب سازمان ملل داشتیم. سکوت سازمان ملل، زنان را به این پرسش واداشته است: چگونه میتوانیم انتظار داشته باشیم سازمان ملل متحد از حقوق ما دفاع کند، در حالیکه حتی از کارمندان زن خود دفاع نکرده است؟ این پرسشی است که زنان امروز مطرح میکنند و سازمان ملل باید با فوریت و صداقت به آن پاسخ دهد.

ما بینهایت نگران ایم که سازمان ملل و جامعه جهانی از اهرم فشار موجود استفاده نکرده اند. هرچند توقف موقت فعالیت های سازمان ملل در هرات بتاريخ ۴ نومبر ۲۰۲۵ را استقبال کردیم، اما بازگشت سریع آنها تنها ۱۰ روز بعد نشان دهنده ضعف، نبود اراده جدی و فقدان انسجام در مواجهه با این بحران است.

زنان افغان هرگز خواستار توقف کمک های نجات بخش نشده اند. ما تنها خواهان این هستیم که اقدامات بشردوستانه بر اساس شیوه های تبعیض آمیز که زنان را محروم و به خطر میاندازد، توجیه نشود. از سازمان ملل میخواهیم که دستورالعمل های شفاهی و فشارهای اعمال شده بر کارمندان محلی را به طور شفاف افشا کند، نه اینکه بی صدا با آن ها سازگار شود. سند مشترک راهنمایی های سازمان ملل^۲ خود تصدیق میکند که کمک های بشردوستانه نباید تبعیض را تقویت کند. رعایت این محدودیت ها، اعتبار سازمان ملل را تضعیف میکند.

^۱ این پیشنهاد بر اساس مشورت با ۳۱ تن زنان از ۱۶ ولایت (بدخشان، بادغیس، بغلان، بلخ، بامیان، دایکندی، فاریاب، غزنی، هلمند، هرات، کابل، قندهار، کندز، ننگرهار، نورستان، و پکتیا)، که به تاریخ ۲۰ نومبر ۲۰۲۵ در یک نشست مشورتی که توسط نهاد پژوهش و توسعه بمنظور مستندسازی تأثیرات تصمیم طالبان بر منع زنان افغان که برای سازمان ملل کار میکنند، تدویر گردیده بود، تهیه شده است.

^۲ سند مشترک راهنمایی های سازمان ملل توسط OHCHR و UNHCR، مدیران IASC، بتاريخ ۸ می ۲۰۱۳

کمک و تعامل بین‌المللی با مقامات کنونی باید دارای شرایط روشن و مشخص باشد. این تنها راه برای تغییر است. مشروط ساختن کمک‌ها و تعامل مجازات غیرنظامیان را در پی ندارد و به زنان آسیب نمی‌رساند. بلکه مسئولین را که سیاست‌های تبعیض‌آمیز را اعمال می‌کنند، پاسخگو می‌سازد. مسئولیت سازمان ملل این نیست که با فرستادن زنان به خانه، آزار و اذیت اعمال شده را متحمل شود، بلکه باید اطمینان حاصل کند که سازمان سیستمی را تقویت نمی‌کند که بمنظور حذف زنان ساخته شده است.

جناب عالی،

راه حل ساده وجود ندارد. ممکن است زنان افغان در مورد مسیر پیشرو دیدگاه‌های متفاوتی داشته باشند، اما همه بر دو حقیقت مشترک توافق دارند: این وضعیت غیرقابل تحمل است و باید تغییر کند. هرگونه واکنش باید مردم غیرنظامی را محافظت نماید، نه اینکه آنها را مجازات کند. آنچه اکنون نیاز است، اقدام اصولی، هماهنگ و قابل اجرا است. سکوت مداوم سازمان ملل اعتبار این سازمان را به عنوان مدافع حقوق بشر از بین می‌برد، اهرم سیاسی آن را تضعیف می‌کند و طالبان را جسورتر می‌سازد تا محدودیت‌ها را گسترش دهند و از مجازات مصئون بمانند. بنابراین، ما از کشورهای عضو می‌خواهیم تا پنج نکته مهم را در اولویت قرار دهند:

۱. حمایت از زنان افغان استخدام شده در سازمان ملل

وضع محدودیت بر زنان افغان که برای سازمان ملل متحد کار می‌کنند، نقض منشور سازمان ملل، امتیازات و مصئونیت‌های کارمندان سازمان ملل، موافقت نامه‌های کشور میزبان، CEDAW، 2681 UNSCR و حقوق اساسی بشر است. ممنوعیت زنان افغان باید بشکل رسمی و کتبی لغو گردد. مکانیزم‌هایی حمایت از زنان افغان در محیط کاری ایجاد گردند از تعویض کارمندان زن با مردان یا کارمندان بین‌المللی جلوگیری صورت گیرد. نیاز است گزارش‌های منظم و شفاف در مورد تمام محدودیت‌های کتبی و غیرکتبی، از جمله تحلیل‌های اجرای آنها، ارائه شود.

۲. تعامل و جریان کمک‌های مالی مشروط بر حقوق زنان

هیچ مرجعی که زنان را از زندگی و فعالیت‌های اجتماعی حذف کند، نباید بدون قید و شرط حمایت مالی دریافت کند. این رویکرد تضمین می‌کند که حمایت و منابع مالی صرفاً در راستای تقویت حقوق و آزادی‌های زنان صرف شوند و هیچ نهادی مجاز به تضعیف حقوق زنان نیست. و خطوط سرخ عملیاتی واضح که سبب تغییر حالت یا اقدامات محافظتی می‌گردد، ایجاد شوند.

۳. تضمین دسترسی زنان و حفظ ارائه کمک‌های نجات دهنده

کمک‌های بشردوستانه باید ادامه یابد، مگر نه به شیوه‌های که محرومیت زنان را عادی و ریشه دار سازد. اطمینان از مشارکت کامل زنان افغان در طرح، تحویل و نظارت. برنامه‌هایی را که نمیتواند دسترسی و مشارکت زنان را تضمین کند، به حالت تعلیق درآوردید و یا دوباره طراحی کنید. کمک‌ها را برای زنان و اطفال در اولویت قرار دهید، مخصوصاً برای آنهاییکه از دسترسی به توضیح کمک‌ها از طریق مردها ممنوع قرار داده میشوند.

۴. اعمال فشار دیپلماتیک بر مسؤولان، نه بر غیرنظامیان

در سیاست‌های بین‌المللی باید تمرکز بر مسئولان نقض حقوق زنان باشد، نه بر غیرنظامیان. اقدامات دیپلماتیک باید عاملان آزار و اذیت جنسیتی را هدف قرار دهند. محدودیت‌های سفر هدفمند و محدودیت‌های تعامل بین‌المللی باید علیه مقامات مسئول نقض حقوق زنان اعمال شود. برنامه ریزی بشردوستانه باید به شدت محدود به کمک‌های نجات‌دهنده زندگی باشد و هرگونه دخالت یا سیاستی که میتواند مشروعیت سیستم ساخته شده بر محرومیت زنان را تقویت کند، باید متوقف شود. مکانیزم‌های حفاظتی قوی‌تر تقویت گردند، مسیر جابجایی امن و حمایت‌های اضطراری برای زنان مدافع حقوق بشر افغان، از جمله کارمندان سابق ملل متحد، فراهم شوند. این اقدامات تضمین

میکنند که حقوق و امنیت زنان فعال در حوزه حقوق بشر حفظ شده و حمایت لازم در برابر تهدیدات و فشارهای سیاسی صورت گیرد.

۵. تخصیص کرسی ثابت برای زنان افغان در تمامی میزهای تصمیم‌گیری

زنان افغان باید در تمامی سطوح تصمیم‌گیری، از جمله در جلسات شورای امنیت و فرآیندهای مربوط به مذاکرات در قطر، دارای کرسی‌های ثابت و موثر باشند. آنان به عنوان متخصصین ضروری در شرایط ناشی از سیاست‌های فعلی باید نقش فعال و مؤثری ایفا کنند. انجام مشورت‌های منظم با زنان افغان در تمامی مراحل برنامه‌ریزی، گزارش دهی و ارزیابی، به‌ویژه در فرآیندهای بین‌المللی، باید به صورت اصولی و مستمر انجام شود. این راهکار تضمین می‌کند که دیدگاه‌ها و تجربه‌های زنان افغان در تصمیم‌گیری‌های عملیاتی، تحلیل خطر و تعاملات سیاسی بطور کامل در نظر گرفته شوند. ارزیابی ستراتیژی‌های آینده برای افغانستان باید تأثیرات آن‌ها بر حقوق و وضعیت زنان افغان را به‌عنوان شاخص کلیدی در نظر بگیرد.

ما ثابت‌قدم و انعطاف‌پذیر ایم، و شما نیز باید در این مسیر پایدار و مصمم باقی بمانید.

زنان افغان خواستار همدردی یا همبستگی نیستند، بلکه خواهان اقداماتی هستند که در اصول و منشور سازمان ملل متحد نه تنها بر حفظ حقوق بشر بلکه بر حمایت فعال و عملی تأکید دارند. شورای امنیت باید صلاحیت و مسئولیت خود را بر عهده گیرد تا اطمینان حاصل کند که سازمان ملل حتی در مواردی که ممکن است ناخواسته در سیستم‌هایی که بر حذف و محرومیت زنان ساخته شده‌اند، شریک نشود. تصامیمی که در هفته‌های آینده اتخاذ میشود، سرنوشت سازمان ملل را مشخص خواهد کرد؛ که در کنار کارمندان محلی و زنان افغان ایستاده خواهند شد یا صرفاً برای خود. موضع و تصامیم شورای امنیت در قبال افغانستان، زمینه را برای پیامدهای بلندمدتی دیگر نیز ایجاد مینماید. از شما بطور فوری متقاضی انسجام و اقدام عملی بمنظور حفظ حقوق و حیثیت زنان افغان هستیم. زنان افغان را تنها در حرف نه بلکه در عمل حمایت کنید.

با خلوص،

زنان افغان از ۱۶ ولایت افغانستان،

گردهمایی مشورتی توسط نهاد پژوهش و توسعه (DROPS) و روزنه برای امید (Window for Hope) برگزار شد.